

SOPIMUS**Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan välillä Moldovan tasavallan osallistumisesta unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmaan ”Horisontti Eurooppa”**

Euroopan komissio, jäljempänä ’komissio’, Euroopan unionin puolesta,

sekä

Moldovan tasavalta,

jäljempänä ’osapuolet’, jotka

TOTEAVAT, että Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen ⁽¹⁾ pöytäkirjassa I, joka sisältää Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan puitesopimuksen Moldovan tasavallan osallistumista unionin ohjelmiin säätelevistä yleisistä periaatteista ⁽²⁾, määrätään, että Moldovan tasavallan osallistumista kuhunkin ohjelmaan koskevista erityisehdoista, erityisesti suoritettavasta rahoitusosuudesta sekä raportointi- ja arviointimenettelyistä, määrätään Euroopan komission ja Moldovan tasavallan toimivaltaisten viranomaisten välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa asianomaisissa ohjelmissa vahvistetuin perustein ⁽³⁾;

TOTEAVAT, että Euroopan unionin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa”, jäljempänä ’Horisontti Eurooppa -ohjelma’, perustettiin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/695 ⁽⁴⁾;

OTTAVAT HUOMIOON Euroopan unionin pyrkimykset johtaa toimia yhdistämällä voimansa kansainvälisten kumppaneiden kanssa vastatakseen maailmanlaajuisiin haasteisiin Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ihmisten, maapallon ja hyvinvoinnin hyväksi tehdyn toimintasuunnitelman mukaisesti ja toteavat, että tutkimus ja innovointi ovat keskeisiä tekijöitä ja välineitä innovaatiovetoisen kestävä kasvun, taloudellisen kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden edistämiseksi;

TUNNUSTAVAT asetuksessa (EU) 2021/695 vahvistetut yleiset periaatteet;

TUNNUSTAVAT uudistetun eurooppalaisen tutkimus- ja innovointialueen tavoitteet, jotka koskevat yhteisen tiede- ja teknologia-alueen rakentamista, tutkimuksen ja innovoinnin sisämarkkinoiden luomista, yliopistojen sekä muiden tutkimuksen ja innovoinnin alan organisaatioiden välisen yhteistyön, parhaiden käytäntöjen vaihdon ja houkuttelevien tutkijanurien helpottamista ja edistämistä, tutkijoiden valtioiden rajat ylittävän ja alojen välisen liikkuvuuden helpottamista, tieteellisen tiedon ja innovaatioiden vapaan liikkuvuuden edistämistä, akateemisen vapauden ja tieteellisen tutkimuksen vapauden kunnioituksen edistämistä, tiedekasvatuksen ja tiedettä koskevien viestintätoimien tukemista ja osallistuvien talouksien kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden parantamista, ja että assosioituneet maat ovat keskeisiä kumppaneita näissä pyrkimyksissä;

KOROSTAVAT eurooppalaisten kumppanuuksien roolia vastattaessa joihinkin Euroopan kiireellisimmistä haasteista teemmällä yhteisiä tutkimus- ja innovointialoitteita, joilla edistetään merkittävästi niitä tutkimukseen ja innovointiin liittyviä Euroopan unionin ensisijaisia tavoitteita, jotka edellyttävät kriittistä massaa ja pitkän aikavälin visiota, sekä painottavat sitä, että assosioituneiden maiden on tärkeää osallistua näihin kumppanuuksiin;

⁽¹⁾ EUVL L 260, 30.8.2014, s. 4.

⁽²⁾ EUVL L 260, 30.8.2014, s. 619.

⁽³⁾ Tämä sopimus vastaa Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan puitesopimuksesta Moldovan tasavallan osallistumista unionin ohjelmiin säätelevistä yleisistä periaatteista tehdyssä pöytäkirjassa I tarkoitettua yhteisymmärryspöytäkirjaa, ja sillä on samat oikeusvaikutukset.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/695, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta, sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä asetusten (EU) N:o 1290/2013 ja (EU) N:o 1291/2013 kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 1).

PYRKIVÄT luomaan molempia osapuolia hyödyttävät olosuhteet kunnollisten työpaikkojen luomiseksi, osapuolten innovaatioekosysteemien vahvistamiseksi ja tukemiseksi auttamalla yrityksiä innovoimaan ja laajentumaan osapuolten markkinoilla ja helpottamalla innovaatioiden käyttöönottoa, kehittämistä ja saatavuutta, mukaan lukien valmiuksien kehittämistoimet;

TUNNUSTAVAT, että molempien olisi hyödyttävä vastavuoroisesta osallistumisesta toistensa tutkimus- ja innovointiohjelmiin, mutta toteavat samalla, että osapuolet varaavat itselleen oikeuden rajoittaa tutkimus- ja innovointiohjelmiinsa osallistumista tai asettaa osallistumiselle ehtoja, erityisesti kun on kyse toimista, jotka liittyvät niiden strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen;

OTTAVAT HUOMIOON tutkimusta ja innovointia koskevat osapuolten yhteiset tavoitteet, arvot ja vahvat yhteydet, jotka on aiemmin vahvistettu puiteohjelmia koskevilla assosiaatiosopimuksilla, ja tunnustavat osapuolten yhteisen halun edelleen kehittää, vahvistaa, edistää ja laajentaa suhteitaan ja yhteistyötään kyseisellä alalla,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 artikla

Assosiaation laajuus

1. Moldovan tasavalta osallistuu assosioituneena maana kaikkiin asetuksen (EU) 2021/695 4 artiklassa tarkoitettuihin tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa", jäljempänä 'Horisontti Eurooppa -ohjelma', osiin, jotka pannaan täytäntöön päätöksellä (EU) 2021/764 ⁽⁵⁾ perustetulla erityisohjelmalla, säädösten ajantasaisimpien versioiden mukaisesti, sekä Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutille myönnettävällä rahoituksella, ja edistää niitä.
2. Moldovalaisten oikeussubjektien osallistumiseen osaamis- ja innovaatioyhteisöihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/819 ⁽⁶⁾ ja päätöksen (EU) 2021/820 ⁽⁷⁾ ajantasaisimpia versioita.

2 artikla

Horisontti Eurooppa -ohjelmaan osallistumisen ehdot

1. Moldovan tasavalta osallistuu Horisontti Eurooppa -ohjelmaan niiden edellytysten mukaisesti, jotka on vahvistettu Euroopan unionin, Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Moldovan tasavallan välisen assosiaatiosopimuksen pöytäkirjassa I, joka sisältää Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan puitesopimuksen Moldovan tasavallan osallistumista unionin ohjelmiin säätelevistä yleisistä periaatteista, ja tämän sopimuksen, tämän sopimuksen 1 artiklassa tarkoitettujen säädösten sekä muiden Horisontti Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanoa koskevien sääntöjen ajantasaisimmissa versioissa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.
2. Jollei tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa ehdoissa toisin määrätä, mukaan lukien pantaessa täytäntöön asetuksen (EU) 2021/695 22 artiklan 5 kohtaa, Moldovan tasavaltaan sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua Horisontti Eurooppa -ohjelman epäsuoriin toimiin Euroopan unioniin sijoittautuneisiin oikeussubjekteihin sovellettavia edellytyksiä vastaavin edellytyksin, joihin sisältyy Euroopan unionin rajoittavien toimenpiteiden ⁽⁸⁾ noudattaminen.
3. Ennen kuin komissio päättää, voivatko Moldovan tasavaltaan sijoittautuneet oikeussubjektit osallistua Euroopan unionin strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen liittyviin toimiin asetuksen (EU) 2021/695 22 artiklan 5 kohdan nojalla, komissio voi pyytää seuraavia tietoja tai takeita:
 - a) tieto siitä, onko Euroopan unioniin sijoittautuneille oikeussubjekteille myönnetty tai myönnetäänkö niille vastavuoroinen pääsy Moldovan tasavallan nykyisiin ja suunniteltuihin ohjelmiin ja hankkeisiin, jotka vastaavat Horisontti Eurooppa -ohjelman kyseistä toimea;

⁽⁵⁾ Neuvoston päätös (EU) 2021/764, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman "Horisontti Eurooppa" täytäntöönpanoa koskevan erityisohjelman perustamisesta ja päätöksen 2013/743/EU kumoamisesta (EUVL L 167 I, 12.5.2021, s. 1).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/819, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutista (uudelleenlaadittu) (EUVL L 189, 28.5.2021, s. 61).

⁽⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (EU) 2021/820, annettu 20 päivänä toukokuuta 2021, Euroopan innovaatio- ja teknologiainstituutin (EIT) strategisesta innovaatio-ohjelmasta 2021–2027: Euroopan innovointikykyjen ja -valmiuksien edistäminen ja päätöksen N:o 1312/2013/EU kumoamisesta (EUVL L 189, 28.5.2021, s. 91).

⁽⁸⁾ EU:n rajoittavat toimenpiteet hyväksytään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 215 artiklan nojalla.

- b) tieto siitä, onko Moldovan tasavallalla kansallinen sijoitusten seurantamekanismi, ja takeet siitä, että Moldovan tasavallan viranomaiset raportoivat komissiolle ja kuulevat komissiota kaikista mahdollisista tapauksista, joissa ne ovat tällaista mekanismia soveltaessaan tulleet tietoisiksi ulkomaisista sijoituksista/hankinnoista, joita toteuttaa oikeussubjekti, joka on sijoittautunut Moldovan tasavallan ulkopuolelle tai jota johdetaan Moldovan tasavallan ulkopuolelta, ja jotka koskevat moldovalaista oikeussubjektia, joka on saanut rahoitusta Horisontti Eurooppa -ohjelmasta toimiin, jotka liittyvät Euroopan unionin strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen, edellyttäen, että komissio toimittaa Moldovan tasavallalle luettelon asianomaisista Moldovan tasavaltaan sijoittautuneista oikeussubjekteista sen jälkeen, kun avustussopimukset näiden oikeussubjektien kanssa on allekirjoitettu; sekä
- c) takeet siitä, ettei mihinkään Moldovan tasavaltaan sijoittautuneiden oikeussubjektien asianomaisten toimien yhteydessä kehitettäisiin tuloksiin, teknologioihin, palveluihin tai tuotteisiin sovelleta rajoituksia, jotka koskevat niiden vientiä EU:n jäsenvaltioihin, toimen aikana eikä neljään vuoteen sen päättymisen jälkeen. Moldovan tasavalta jakaa ajan tasalla olevan luettelon kansallisten vientirajoitusten kohteista vuosittain toimen aikana ja neljän vuoden ajan sen päättymisen jälkeen.

4. Moldovan tasavaltaan sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) toimiin Euroopan unioniin sijoittautuneisiin oikeussubjekteihin sovellettavia ehtoja vastaavin ehdoin, paitsi jos rajoitukset ovat tarpeen yhdenmukaisuuden varmistamiseksi tämän artiklan 2 ja 3 kohdan täytäntöönpanosta johtuvan osallistumisen laajuuden kanssa.

5. Kun Euroopan unioni panee täytäntöön Horisontti Eurooppa -ohjelmaa soveltamalla Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 185 ja 187 artiklaa, Moldovan tasavalta ja moldovalaiset oikeussubjektit voivat osallistua kyseisten säännösten nojalla luotuihin oikeudellisiin rakenteisiin niiden Euroopan unionin säästöjen mukaisesti, jotka on hyväksytty tai hyväksytään näiden oikeudellisten rakenteiden perustamiseksi.

6. Moldovan tasavallan edustajilla on oikeus osallistua tarkkailijoina päätöksen (EU) 2021/764 14 artiklassa tarkoitettuun komiteaan ilman äänioikeutta ja niiden asioiden osalta, jotka koskevat Moldovan tasavaltaa.

Moldovan tasavallan edustajat eivät ole läsnä näiden komiteoiden kokouksissa äänestyksen aikana. Moldovan tasavallalle ilmoitetaan tuloksesta.

Tässä kohdassa tarkoitettussa osallistumisessa, mukaan luettuna tietojen ja asiakirjojen saamiseen liittyvät menettelyt, noudatetaan samaa toimintatapaa kuin Euroopan unionin jäsenvaltioiden edustajien osalta.

7. Moldovan tasavallan oikeudet edustukseen eurooppalaisen tutkimusalueen komiteassa ja sen alaryhmissä ja niihin osallistumiseen ovat samat kuin assosioituneilla mailla.

8. Moldovan tasavallan edustajilla on oikeus osallistua tarkkailijoina JRC:n johtokuntaan ilman äänioikeutta. Jollei tästä edellytyksestä muuta johdu, osallistumiseen sovelletaan samoja sääntöjä ja menettelyjä kuin Euroopan unionin jäsenvaltioiden edustajiin, myös kun on kyse puheoikeuksista ja menettelyistä Moldovan tasavaltaa koskevaan asiaan liittyvien tietojen ja asiakirjojen vastaanottamiseksi.

9. Moldovan tasavalta voi osallistua eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) neuvoston asetuksen (EY) N:o 723/2009⁽⁹⁾ ajantasaisimman version ja ERICin perustamissäädöksen mukaisesti.

10. Euroopan unioni korvaa Moldovan tasavallan edustajien ja asiantuntijoiden matka- ja oleskelukulut, jotka aiheutuvat osallistumisesta tarkkailijoina päätöksen (EU) 2021/764 14 artiklassa tarkoitetun komitean työskentelyyn tai muihin Horisontti Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanoon liittyviin kokouksiin, samojen voimassa olevien perusteiden ja menettelyjen mukaisesti kuin Euroopan unionin jäsenvaltioiden edustajien kustannukset.

11. Osapuolten on pyrittävä parhaansa mukaan helpottamaan voimassa olevien säännösten mukaisesti niiden tutkijoiden vapaata liikkumista ja asumista, jotka osallistuvat tämän sopimuksen mukaiseen toimintaan, sekä tällaisessa toiminnassa käytettäviksi tarkoitettujen tavaroiden ja palvelujen liikkumista rajojen yli.

⁽⁹⁾ Neuvoston asetukset (EY) N:o 723/2009, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2009, eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsortioon (ERIC) sovellettavasta yhteisön oikeudellisesta kehyksestä (EUVL L 206, 8.8.2009, s. 1).

12. Moldovan tasavallan on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että Moldovan tasavallasta ostetut tai Moldovan tasavaltaan tuodut tavarat ja palvelut, jotka on osittain tai kokonaan rahoitettu tämän sopimuksen mukaisten toimien toteuttamiseksi tehtyjen avustussopimusten ja/tai muiden sopimusten nojalla, vapautetaan tullimaksuista, tuontitulleista ja muista veronluonteisista maksuista, mukaan lukien arvonlisävero, joita sovelletaan Moldovan tasavallassa.

3 artikla

Rahoitusosuus

1. Moldovan tasavallan tai moldovalaisten oikeussubjektien osallistuminen Horisontti Eurooppa -ohjelmaan edellyttää Moldovan tasavallan osallistumista ohjelman rahoitukseen ja siihen liittyviin hallinto-, täytäntöönpano- ja toimintakustannuksiin Euroopan unionin yleisen talousarvion, jäljempänä 'unionin talousarvio', mukaisesti.

2. Rahoitusosuus koostuu seuraavien summasta:

a) toiminnallinen rahoitusosuus sekä

b) osallistumismaksu.

3. Rahoitusosuus suoritetaan vuotuisena maksuna kahdessa erässä, jotka erääntyvät viimeistään toukokuussa ja heinäkuussa.

4. Toiminnallinen rahoitusosuus kattaa ohjelman toiminta- ja tukimenot ja täydentää sekä maksusitoumus- että maksumäärärahoina määriä, jotka on otettu lopullisesti hyväksytyyn unionin talousarvioon Horisontti Eurooppa -ohjelman osalta, mukaan lukien määrärahat, jotka vastaavat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹⁰⁾, jäljempänä 'varainhoitoasetus', ajantasaisimman version 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti vapautettuja ja uudelleen käyttöön otettuja sitoumuksia, ja joihin on lisätty korotuksena ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka eivät ole peräisin muiden rahoittajien Horisontti Eurooppa -ohjelman rahoitusosuuksista⁽¹¹⁾.

Niiden ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen osalta, jotka on kohdennettu Horisontti Eurooppa -ohjelmaan Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/2094⁽¹²⁾ 3 artiklan 1 kohdan nojalla, tämä korotus vastaa vuotuisia määrärahoja, jotka on ilmoitettu talousarvioesitykseen liitetyissä Horisontti Eurooppa -ohjelmaa koskeissa asiakirjoissa.

5. Alustava toiminnallinen rahoitusosuus perustuu jakoperusteeseen, joka määrittää Moldovan tasavallan markkinahintaisen bruttokansantuotteen (BKT) ja Euroopan unionin markkinahintaisen BKT:n suhteena. Asiaa käsittelevät komission yksiköt määrittävät sovellettavat markkinahintaiset BKT:t viimeisimpien tilastotietojen perusteella, jotka ovat käytettävissä talousarviolaskelmia varten sitä vuotta edeltävänä vuonna, jona vuotuinen maksu on suoritettava. Edellä määrätystä poiketen vuoden 2021 alustava toiminnallinen rahoitusosuus perustuu vuoden 2019 markkinahintaisen bruttokansantuotteen. Jakoperustetta koskevat mukautukset määritetään liitteessä I.

6. Alustava toiminnallinen rahoitusosuus lasketaan soveltamalla mukautettua jakoperustetta alustaviin maksusitoumusmäärärahoihin, jotka on otettu sovellettavan vuoden osalta lopullisesti hyväksytyyn Euroopan unionin talousarvioon Horisontti Eurooppa -ohjelman rahoittamiseksi ja jotka on korotettu tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti.

7. Osallistumismaksu on 4 prosenttia tämän artiklan 5 ja 6 kohdan mukaisesti lasketusta vuotuisesta alustavasta toiminnallisesta rahoitusosuudesta, ja se otetaan käyttöön vaiheittain liitteen I mukaisesti. Osallistumismaksua ei muuteta tai korjata takautuvasti.

8. Alustavaa toiminnallista rahoitusosuutta vuodelle N voidaan tarkistaa ylös- tai alaspäin takautuvasti yhtenä tai useampana sitä seuraavana vuonna käyttäen perusteena tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti korotettuja vuoden N maksusitoumusmäärärahoja koskevia talousarviositoumuksia, niiden oikeudellisia sitoumuksina tapahtuvaa täytäntöönpanoa ja niiden vapauttamista. Tämän artiklan täytäntöönpanoa koskevat yksityiskohtaiset säännökset vahvistetaan liitteessä I.

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽¹¹⁾ Tähän sisältyvät erityisesti Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi 14 päivänä joulukuuta 2020 annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2020/2094 (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23) perustetusta Euroopan unionin elpymisvälineestä myönnettävät varat.

⁽¹²⁾ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

9. Euroopan unionin on toimitettava Moldovan tasavallalle tämän rahoitusosuutta koskevat tiedot sellaisina kuin ne sisältyvät talousarvio-, kirjanpito-, tuloksellisuus- ja arviointitietoihin, jotka on toimitettu budjettivaltaa käyttäville ja vastuuvapauden myöntäville Euroopan unionin viranomaisille Horisontti Eurooppa -ohjelmasta. Nämä tiedot on toimitettava ottaen asianmukaisesti huomioon Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan luottamuksellisuus- ja tietosuojasäännöt, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden tietojen toimittamista, jotka Moldovan tasavallalla on oikeus saada liitteen III nojalla.

10. Kaikki Moldovan tasavallan rahoitusosuudet tai Euroopan unionilta saatavat maksut sekä maksettavien ja saatavien määrien laskenta suoritetaan euroina.

4 artikla

Automaattinen korjausmekanismi

1. Moldovan tasavallan vuoden N alustavaan toiminnalliseen rahoitusosuuteen sovelletaan 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti mukautettua automaattista korjausmekanismia, joka lasketaan vuonna N+2. Se perustuu Moldovan tasavallan ja moldovalaisten oikeussubjektien tuloksiin niissä Horisontti Eurooppa -ohjelman osissa, jotka pannaan täytäntöön 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti korotetuista vuoden N maksusitoumusmäärärahoista rahoitettavilla kilpailuun perustuvilla avustuksilla.

Automaattisen korjauksen määrä saadaan laskemalla seuraavien välinen erotus:

- a) Moldovan tasavallan tai moldovalaisten oikeussubjektien kanssa tosiasiallisesti tehtyjen kilpailuun perustuvia avustuksia koskevien oikeudellisten sitoumusten alustavat määrät, jotka rahoitetaan 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti korotetuista vuoden N maksusitoumusmäärärahoista; sekä
- b) Moldovan tasavallan maksama vuoden N vastaava toiminnallinen rahoitusosuus mukautettuna 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti, lukuun ottamatta 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti korotetuista vuoden N maksusitoumusmäärärahoista rahoitettuja muita kuin toimeen liittyviä kustannuksia.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettu määrä, riippumatta siitä, onko se positiivinen tai negatiivinen, ylittää 8 prosenttia 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti mukautetusta vastaavasta alustavasta toiminnallisesta rahoitusosuudesta, Moldovan tasavallan vuoden N alustava toiminnallinen rahoitusosuus korjataan. Määrä, joka Moldovan tasavallan on maksettava automaattisen korjausmekanismin mukaisena lisärahoitusosuutena tai jonka Moldovan tasavalta saa mekanismin mukaisena vähennyksenä rahoitusosuudestaan, on määrä, joka ylittää 8 prosentin kynnyksarvon, kun taas 8 prosentin kynnyksarvon alittavaa määrää ei oteta huomioon laskettaessa maksettavaa tai korvattavaa lisärahoitusosuutta.

3. Automaattista korjausmekanismia koskevat yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan liitteessä I.

5 artikla

Vastavuoroisuus

1. Euroopan unioniin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua Horisontti Eurooppa -ohjelmaa vastaaviin Moldovan tasavallan ohjelmiin ja hankkeisiin Moldovan tasavallan kansallisen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

2. Liitteessä II on ei-tyhjentävä luettelo Moldovan tasavallan vastaavista ohjelmista ja hankkeista.

3. Moldovan tasavallan unioniin sijoittautuneille oikeussubjekteille myöntämään rahoitukseen sovelletaan tutkimus- ja innovointiohjelmien ja -hankkeiden toimintaa koskevaa Moldovan tasavallan kansallista lainsäädäntöä. Jos rahoitusta ei myönnetä, unioniin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua omien varojensa puitteissa.

6 artikla

Avoin tiede

Osapuolten on vastavuoroisesti edistettävä ja parannettava avoimen tieteen käytäntöjä ohjelmissaan ja hankkeissaan Horisontti Eurooppa -ohjelman sääntöjen ja Moldovan tasavallan kansallisen sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

*7 artikla***Seuranta, arviointi ja raportointi**

1. Moldovan tasavallan osallistumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan seurataan jatkuvasti komission ja Moldovan tasavallan kumppanuuden pohjalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta komission, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) ja Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuimen vastuuta tätä ohjelmaa koskevasta seurannasta, arvioinnista ja raportoinnista.
2. Liitteessä III vahvistetaan tämän sopimuksen mukaiseen Euroopan unionin rahoitukseen liittyvät moitteetonta varainhoitoa koskevat säännöt, joihin sisältyvät varainhoidon valvonta, varojen takaisinperintä ja muut petosten vastaiset toimenpiteet.

*8 artikla***EU:n ja Moldovan tasavallan tutkimuksen ja innovoinnin sekakomitea**

1. Perustetaan EU:n ja Moldovan tasavallan tutkimuksen ja innovoinnin sekakomitea, jäljempänä 'EU:n ja Moldovan tasavallan sekakomitea'. EU:n ja Moldovan tasavallan sekakomitean tehtäviin kuuluu

a) arvioida ja tarkastella tämän sopimuksen täytäntöönpanoa, erityisesti:

- i) Moldovan tasavallan oikeussubjektien osallistumista Horisontti Eurooppa -ohjelmaan ja suoriutumista ohjelmassa;
- ii) (keskinäistä) avoimuuden tasoa, joka mahdollistaa kuhunkin osapuoleen sijoittautuneiden oikeussubjektien osallistumisen toisen osapuolen ohjelmiin ja hankkeisiin;
- iii) rahoitusosuusmekanismin ja automaattisen korjausmekanismin täytäntöönpanoa 3 ja 4 artiklan mukaisesti;
- iv) tietojenvaihtoa ja mahdollisia kysymyksiä, jotka koskevat tulosten hyödyntämistä, mukaan lukien teollis- ja tekijänoikeudet;

b) keskustella jommankumman osapuolen pyynnöstä osapuolten soveltamista tai suunnittelemista rajoituksista, jotka koskevat pääsyä niiden tutkimus- ja innovointiohjelmiin, mukaan lukien erityisesti strategiaan voimavaroihin, etuihin, autonomiaan tai turvallisuuteen liittyvät toimet;

c) tarkastella, miten yhteistyötä voitaisiin parantaa ja kehittää;

keskustella yhdessä tutkimukseen ja innovointiin sekä yhteisen edun mukaiseen tutkimussuunnitteluun liittyvien politiikkojen tulevista suuntaviivoista ja painopisteistä; sekä

d) vaihtaa tietoja muun muassa uudesta lainsäädännöstä, päätöksistä tai kansallisista tutkimus- ja innovointiohjelmissä, jotka ovat merkityksellisiä tämän sopimuksen täytäntöönpanon kannalta.

2. EU:n ja Moldovan tasavallan sekakomitea, joka koostuu Euroopan unionin ja Moldovan tasavallan edustajista, vahvistaa työjärjestyksensä.

3. EU:n ja Moldovan tasavallan sekakomitea voi tapauskohtaisesti päättää perustaa asiantuntijatason työryhmän tai neuvoo-antavan elimen avustamaan tämän sopimuksen täytäntöönpanossa.

4. EU:n ja Moldovan tasavallan sekakomitea kokoontuu vähintään kerran vuodessa ja, jos erityisolosuhteet sitä edellyttävät, jommankumman osapuolen pyynnöstä. Euroopan unioni ja Moldovan tasavallan hallituksen nimeämä kansallinen viranomainen järjestävät ja isännöivät kokouksia vuorotellen.

5. EU:n ja Moldovan tasavallan sekakomitean työskentely on jatkuvaa, ja se tapahtuu vaihtamalla erityisesti Moldovan tasavallan oikeussubjektien osallistumiseen tai suoriutumiseen liittyviä merkityksellisiä tietoja mitä tahansa viestintävälinettä käyttäen. EU:n ja Moldovan tasavallan sekakomitea suorittaa tarvittaessa tehtävänsä kirjallisesti.

9 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä saattamisesta päätökseen.
2. Tätä sopimusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021 alkaen. Se on voimassa niin kauan kuin on tarpeen Horisontti Eurooppa -ohjelmasta rahoitettujen hankkeiden, toimien, toimintojen ja niiden osien, Euroopan unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi tarvittavien toimien ja tämän sopimuksen täytäntöönpanosta johtuvien osapuolten välisten rahoitusvelvoitteiden saattamiseksi päätökseen.
3. Tätä sopimusta sovelletaan väliaikaisesti kummankin osapuolen sisäisten menettelyjen ja lainsäädännön mukaisesti. Väliaikainen soveltaminen alkaa päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä saattamisesta päätökseen.
4. Jos Moldovan tasavalta ilmoittaa Euroopan unionin puolesta toimivalle komissiolle, ettei se saata päätökseen tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämiä sisäisiä menettelyjään, tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen lakkaa päivänä, jona komissio vastaanottaa ilmoituksen ja joka katsotaan tämän sopimuksen päättymispäiväksi.
5. Euroopan unioni voi keskeyttää tämän sopimuksen soveltamisen, jos Moldovan tasavalta laiminlyö tämän sopimuksen mukaisen rahoitusosuuden maksamisen osittain tai kokonaan.

Jos maksu jätetään suorittamatta, mikä voi merkittävästi vaarantaa Horisontti Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanon ja hallinnoinnin, komissio lähettää virallisen muistutuskirjeen. Jos maksua ei suoriteta 20 päivän sisällä virallisesta muistutuskirjeestä, komissio ilmoittaa tämän sopimuksen soveltamisen keskeyttämisestä Moldovan tasavallalle virallisella tiedoksiantokirjeellä, ja keskeyttäminen tulee voimaan 15 päivän kuluttua siitä, kun Moldovan tasavalta on vastaanottanut tiedoksiannon.

Jos tämän sopimuksen soveltaminen keskeytetään, Moldovan tasavaltaan sijoittautuneet oikeussubjektit eivät voi osallistua myöntämismenettelyihin, joita ei ole vielä saatettu päätökseen keskeytyksen tullessa voimaan. Myöntämismenettely katsotaan päättyneeksi, kun sen tuloksena on tehty oikeudellisia sitoumuksia.

Keskeyttäminen ei vaikuta Moldovan tasavaltaan sijoittautuneiden oikeussubjektien kanssa ennen keskeytyksen voimaantuloa tehtyihin oikeudellisiin sitoumuksiin. Tätä sopimusta sovelletaan edelleen tällaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin.

Euroopan unioni ilmoittaa Moldovan tasavallalle välittömästi vastaanotettuaan koko rahoitusosuuden. Keskeyttäminen päättyy välittömästi tämän ilmoituksen jälkeen.

Siitä päivästä alkaen, jona keskeyttäminen päättyy, Moldovan tasavallan oikeussubjektit voivat jälleen osallistua myöntämismenettelyihin, jos ne on käynnistetty kyseisen päivän jälkeen tai jos ne on käynnistetty ennen kyseistä päivää ja hakemusten jättämisen määräaika ei ole päättynyt.

6. Kumpi tahansa osapuoli voi milloin tahansa irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla kirjallisesti aikeensa irtisanoa sopimus.

Sopimuksen irtisanominen tulee voimaan kolmen kalenterikuukauden kuluttua siitä päivästä, jona kirjallinen ilmoitus on saapunut vastaanottajalleen. Tämän sopimuksen irtisanomispäiväksi katsotaan päivä, jona irtisanominen tulee voimaan.

7. Jos tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen lakkaa tämän artiklan 4 kohdan mukaisesti tai jos se irtisanoaan tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti, osapuolet sopivat seuraavaa:

- a) hankkeet, toimet, toiminnot tai niiden osat, joista on tehty oikeudellisia sitoumuksia väliaikaisen soveltamisen aikana ja/tai tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen ja ennen kuin tämän sopimuksen soveltaminen lakkaa tai se irtisanoaan, jatkuvat kunnes ne on saatu päätökseen tässä sopimuksessa määrättyjen edellytysten mukaisesti;

- b) vuotuinen rahoitusosuus vuodelta N, jonka aikana tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen lakkaa tai se irtisanotaan, maksetaan kokonaisuudessaan 3 artiklan mukaisesti. Vuoden N toiminnallista rahoitusosuutta mukautetaan tämän sopimuksen 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti ja korjataan tämän sopimuksen 4 artiklan mukaisesti. Vuodelta N maksettua osallistumismaksua ei mukauteta eikä korjata; sekä
- c) sen vuoden jälkeen, jonka aikana tämän sopimuksen väliaikainen soveltaminen lakkaa tai se irtisanotaan, tämän sopimuksen soveltamisvuosilta maksettuja alustavia toiminnallisia rahoitusosuuksia mukautetaan tämän sopimuksen 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti, ja ne korjataan automaattisesti tämän sopimuksen 4 artiklan mukaisesti.

Osapuolet sopivat yhteisellä suostumuksella mahdollisista muista tämän sopimuksen irtisanomisen tai väliaikaisen soveltamisen lakkaamisen seurauksista.

8. Tätä sopimusta voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisesti osapuolten yhteisellä suostumuksella. Muutosten voimaantuloon sovelletaan samaa menettelyä kuin tämän sopimuksen voimaantuloon.

9. Tämän sopimuksen liitteet ovat erottamaton osa sopimusta.

Tämä sopimus laaditaan kahtena alkuperäiskappaleena englannin ja romanian kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen. Jos tulkintaeroja esiintyy, englanninkielistä toisintoa sovelletaan ensisijaisesti.

Tehty Brysselissä 27 päivänä lokakuuta 2021 kahtena alkuperäiskappaleena romaniaksi ja englanniksi.

Komission puolesta Euroopan unionin nimissä

Mariya GABRIEL

*Innovoinnista, tutkimuksesta, kulttuurista,
koulutuksesta ja nuorisoasioista vastaava
komission jäsen*

Moldovan tasavallan puolesta

Natalia GAVRILIȚA

Pääministeri

—

LIITE I

Moldovan tasavallan rahoitusosuutta Horisontti Eurooppa -ohjelmassa (2021–2027) koskevat säännöt**I. Moldovan tasavallan rahoitusosuuden määrittäminen**

1. Moldovan tasavallan rahoitusosuus Horisontti Eurooppa -ohjelmaan vahvistetaan vuosittain suhteessa siihen määrään ja sen määrän lisäksi, joka on kunakin vuonna varattu unionin talousarvioon maksusitoumusmäärärahoiksi Horisontti Eurooppa -ohjelman hallinnointiin, toteuttamiseen ja toimintaan ja jota on korotettu tämän sopimuksen 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

2. Tämän sopimuksen 3 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu osallistumismaksu otetaan käyttöön vaiheittain seuraavasti:

— 2021: 0,5 %;

— 2022: 1 %;

— 2023: 1,5 %;

— 2024: 2 %;

— 2025: 2,5 %;

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

3. Tämän sopimuksen 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti alustava toiminnallinen rahoitusosuus, joka Moldovan tasavallan on maksettava osallistumisestaan Horisontti Eurooppa -ohjelmaan, lasketaan kullekin varainhoitovuodelle mukauttamalla jakoperustetta.

Jakoperusteen mukautus lasketaan seuraavasti:

$$\text{Contribution Key Adjusted} = \text{Contribution Key} \times \text{Coefficient}$$

Edellä esitetyssä laskelmassa jakoperusteen mukauttamiseen käytettävä kerroin on 0,10.

4. Tämän sopimuksen 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti ensimmäinen vuoden N talousarvion toteuttamiseen liittyvä mukautus tehdään vuonna N+1, jolloin vuoden N alustavaa toiminnallista rahoitusosuutta mukautetaan ylös- tai alaspäin seuraavien erotuksella:

a) mukautettu rahoitusosuus, joka on laskettu soveltamalla vuoden N mukautettua jakoperustetta seuraavien summaan:

i. Euroopan unionin hyväksytyssä talousarviossa vuodelle N hyväksytyjä maksusitoumusmäärärahoja ja vapautettuja ja uudelleen käyttöön otettuja sitoumuksia vastaavia maksusitoumusmäärärahoja koskevien talousarviositoumusten määrä; sekä

ii. ulkoisiin käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvat maksusitoumusmäärärahat, jotka eivät ole peräisin muiden rahoittajien Horisontti Eurooppa -ohjelmaan osoittamista rahoitusosuuksista ja jotka olivat käytettävissä vuoden N lopussa ⁽¹⁾. Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi annetun neuvoston asetuksen (EU) 2020/2094 ⁽²⁾ 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti Horisontti Eurooppa -ohjelmaan kohdennettujen ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen osalta monivuotisen rahoituskehyyksen vuosittaisia ohjeellisia määriä käytetään mukautetun rahoitusosuuden laskemiseen;

⁽¹⁾ Tähän sisältyvät erityisesti Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi 14 päivänä joulukuuta 2020 annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2020/2094 (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23) perustetusta Euroopan unionin elpymisvälineestä myönnettävät varat.

⁽²⁾ EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23.

b) sekä vuoden N alustava toiminnallinen rahoitusosuus.

Alkaen vuodesta N+2 ja kunakin sitä seuraavana vuonna siihen asti, kun kaikki vuodelta N peräisin olevilla ja tämän sopimuksen 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti korotetuilla maksusitoumusmäärärahoilla katetut talousarviositoumukset on maksettu tai vapautettu, ja viimeistään kolmen vuoden kuluttua Horisontti Eurooppa -ohjelman päättymisestä, unioni laskee vuoden N toiminnallisen rahoitusosuuden mukautuksen vähentämällä Moldovan tasavallan toiminnallisesta rahoitusosuudesta määrän, joka saadaan soveltamalla vuoden N mukautettua jakoperustetta kunakin vuonna vapautettuihin määriin niistä vuoden N sitoumuksista, jotka on rahoitettu unionin talousarviosta tai vapautetuista ja uudelleen käyttöön otetuista sitoumuksista.

Jos vuoden N ulkoisista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saatavat määrät (mukaan lukien maksusitoumusmäärärahat ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/2094 mukaisten määrien osalta monivuotisen rahoituskehityksen vuotuiset ohjeelliset määrät), jotka eivät ole peräisin muiden rahoittajien Horisontti Eurooppa -ohjelmaan osoittamista rahoitusosuuksista, perutaan, Moldovan tasavallan toiminnallisesta rahoitusosuudesta vähennetään määrä, joka saadaan soveltamalla vuoden N mukautettua jakoperustetta peruttuun määrään.

II. Moldovan tasavallan toiminnallisen rahoitusosuuden automaattinen korjaus

1. Tämän sopimuksen 4 artiklan mukaisen automaattisen korjauksen laskemiseen sovelletaan seuraavia yksityiskohtaisia sääntöjä:

- a) 'kilpailuun perustuvilla avustuksilla' tarkoitetaan avustuksia, jotka myönnetään ehdotuspyyntöjen perusteella, kun lopulliset edunsaajat voidaan yksilöidä automaattisen korjauksen laskentahetkellä. Kolmansille osapuolille myönnettävää varainhoitoasetuksen 204 artiklan mukaista rahoitustukea ei oteta tässä huomioon;
- b) jos oikeudellinen sitoumus allekirjoitetaan konsortion kanssa, oikeudellisen sitoumuksen alustavien määrien vahvistamiseen käytetään avustussopimuksen talousarvion suuntaa-antavan jakauman mukaisia kumulatiivisia määriä, jotka on osoitettu edunsaajille, jotka ovat moldovalaisia oikeussubjekteja;
- c) kaikki kilpailuun perustuvia avustuksia vastaavat oikeudellisten sitoumusten määrät on vahvistettava käyttäen Euroopan komission sähköistä eCorda-järjestelmää ja poimittava vuoden N+2 helmikuun toisena keskiviikkona;
- d) 'muilla kuin toimeen liittyvillä kustannuksilla' tarkoitetaan ohjelman muita kustannuksia kuin kilpailuun perustuvia avustuksia, mukaan lukien tukimenot, ohjelmakohtainen hallinto ja muut toimet ⁽³⁾;
- e) lopullisina tuensaajina oleville kansainvälisille järjestöille ⁽⁴⁾ oikeussubjekteina osoitetut määrät katsotaan muiksi kuin toimeen liittyviksi kustannuksiksi.

2. Mekanismia sovelletaan seuraavasti:

- a) Vuoden N osalta toteutettaviin maksusitoumusmäärärahoihin, jotka on korotettu tämän sopimuksen 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti, sovelletaan automaattisia korjauksia, jotka perustuvat tämän liitteen II osan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun eCorda-järjestelmästä peräisin oleviin vuotta N ja vuotta N+1 koskeviin tietoihin, vuonna N+2 sen jälkeen, kun Moldovan tasavallan Horisontti Eurooppa -ohjelman rahoitusosuuteen on tehty mahdolliset tämän sopimuksen 3 artiklan 8 kohdan mukaiset mukautukset. Huomioon otetaan niiden kilpailuun perustuvien avustusten määrä, joita koskevat tiedot ovat saatavilla korjauksen laskentahetkellä.
- b) Vuodesta N+2 alkaen ja vuoteen 2029 saakka automaattisen korjauksen määrä vuodelle N saadaan laskemalla seuraavien välinen erotus:
 - i. kilpailuun perustuvien avustusten kokonaismäärä, joka on jaettu Moldovan tasavallalle tai moldovalaisille oikeussubjekteille vuoden N talousarviomäärärahoja koskevien maksusitoumusten mukaisesti; sekä

⁽³⁾ Muita toimia ovat erityisesti hankinnat, palkinnot, rahoitusvälineet, yhteisen tutkimuskeskuksen suoritetut toimet, tilaukset (OECD, Eureka, IPEEC, IEA jne.) ja asiantuntijat (arvioijat, hankkeiden seuranta).

⁽⁴⁾ Kansainvälisiä järjestöjä pidetään muina kuin toimeen liittyvinä kustannuksina vain, jos ne ovat lopullisia tuensaajia. Tätä ei sovelleta, jos kansainvälinen järjestö on hankkeen koordinaattori (joka jakaa varoja muille koordinaattoreille).

ii. Moldovan tasavallan vuoden N mukautetun toiminnallisen rahoitusosuuden määrä kerrottuna seuraavien tekijöiden välisellä suhteella:

A. kilpailuun perustuvien avustusten määrä vuoden N maksusitoumusmäärärahoista, jotka on korotettu tämän sopimuksen 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti; sekä

B. vuoden N hyväksytyjen talousarvion maksusitoumusmäärärahojen kokonaismäärä, johon sisältyvät muut kuin toimeen liittyvät kustannukset.

III. Moldovan tasavallan rahoitusosuuden, Moldovan tasavallan toiminnalliseen rahoitusosuuteen tehtyjen mukautusten ja Moldovan tasavallan toiminnalliseen rahoitusosuuteen sovellettavan automaattisen korjauksen maksaminen

1. Komissio ilmoittaa Moldovan tasavallalle mahdollisimman pian ja viimeistään varainhoitovuoden ensimmäisen rahoituspyynnön yhteydessä seuraavat tiedot:

a. niiden kyseisen vuoden lopullisesti hyväksytyyn unionin talousarvioon otettujen maksusitoumusmäärärahojen määrät, tarvittaessa korotettuina tämän sopimuksen 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jotka kattavat Moldovan tasavallan osallistumisen Horisontti Eurooppa -ohjelmaan;

b. tämän sopimuksen 3 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun osallistumismaksun määrä;

c. Horisontti Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanovuodesta N+1 alkaen varainhoitovuotta N vastaavien maksusitoumusmäärärahojen, jotka on korotettu tämän sopimuksen 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti, toteutuminen ja vapautettujen sitoumusten määrä;

d. siltä osin kuin tällaiset tiedot ovat tarpeen automaattisen korjauksen laskemiseksi Horisontti Eurooppa -ohjelman osalta, moldovalaisten oikeussubjektien hyväksi tehtyjen sitoumusten määrä eriteltynä talousarviomäärärahojen vastaavan vuoden ja siihen liittyvien sitoumusten kokonaismäärän mukaan.

Komissio toimittaa talousarvioesityksensä perusteella arvion a ja b alakohdassa tarkoitetuista seuraavaa vuotta koskevista tiedoista mahdollisimman pian ja viimeistään varainhoitovuoden syyskuun 1 päivänä.

2. Komissio esittää viimeistään kunkin varainhoitovuoden huhtikuussa ja kesäkuussa Moldovan tasavallalle rahoituspyynnön, joka vastaa tämän sopimuksen mukaista Moldovan tasavallan rahoitusosuutta.

Kussakin rahoituspyynnössä edellytetään, että Moldovan tasavalta maksaa kuusi kahdestoistaosaa rahoitusosuudestaan viimeistään 30 päivän kuluttua rahoituspyynnön esittämisestä.

Tämän sopimuksen ensimmäisenä voimassaolovuonna komissio esittää yhden rahoituspyynnön 60 päivän kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta.

3. Kunakin vuonna vuodesta 2023 alkaen rahoituspyynnöissä on myös otettava huomioon vuonna N-2 maksettuihin toiminnalliseen rahoitusosuuteen sovellettavan automaattisen korjauksen määrä.

Viimeistään huhtikuussa esitettävään rahoituspyyntöön voi sisältyä mukautuksia rahoitusosuuteen, jonka Moldovan tasavalta on maksanut edellisten tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien, joihin Moldovan tasavalta on osallistunut, täytäntöönpanoa, hallinnointia ja toimintaa varten.

Kunkin varainhoitovuoden 2028, 2029 ja 2030 osalta Moldovan tasavallalle maksetaan tai Moldovan tasavallan on maksettava määrä, joka saadaan Moldovan tasavallan vuosina 2026 ja 2027 maksamiin toiminnallisiin rahoitusosuuksiin sovelletun automaattisen korjauksen tai tämän sopimuksen 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti tehtyjen mukautusten perusteella.

4. Moldovan tasavallan on maksettava tämän sopimuksen mukainen rahoitusosuutensa tämän liitteen III osan mukaisesti. Jos Moldovan tasavalta ei suorita maksua eräpäivään mennessä, komissio lähettää virallisen muistutuskirjeen. Jos rahoitusosuuden maksu viivästyy, Moldovan tasavallan on suoritettava maksamattomasta määrästä viivästyskorkoa eräpäivästä alkaen.

Viivästyskorkona niistä saatavista, joita ei ole maksettu eräpäivänä, käytetään eräpäivän kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä voimassa olevaa Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa julkaistua korkoa korotettuna 1,5 prosenttiyksiköllä.

LIITE II

Luettelo Moldovan tasavallan vastaavista ohjelmista ja hankkeista

Seuraavan ei-tyhjentävän luettelon ohjelmat ja hankkeet katsotaan Moldovan tasavallassa Horisontti Eurooppa -ohjelmaa vastaaviksi:

- valtiolliset ohjelmat
 - teknologian siirtoa ja innovointia koskevat ohjelmat
 - kahden- ja monenväliset ohjelmat
 - väitelleille tutkijoille tarkoitettut ohjelmat.
-

LIITE III

Moitteeton varainhoito

Taloudellisten etujen suojaaminen ja takaisinperintä

*1 artikla***Tarkastukset**

1. Euroopan unionilla on oikeus suorittaa yhden tai useamman unionin toimielimen tai elimen sovellettavien säädösten ja asiaa koskevien sopimusten mukaisesti teknisiä, tieteellisiä, taloudellisia ja muun tyyppisiä tarkastuksia kaikkien sellaisten Moldovan tasavallassa asuvien luonnollisten henkilöiden ja sinne sijoittautuneiden oikeushenkilöiden tiloissa, jotka saavat Euroopan unionin rahoitusta, sekä kaikkien sellaisten Moldovan tasavallassa asuvien tai sinne sijoittautuneiden kolmansien osapuolten tiloissa, jotka osallistuvat unionin varojen hoitamiseen. Tällaisia tarkastuksia voivat suorittaa Euroopan unionin toimielinten ja elinten, erityisesti Euroopan komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, toimihenkilöt tai muut Euroopan komission valtuuttamat henkilöt.
2. Euroopan unionin toimielinten ja elinten, erityisesti Euroopan komission ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, toimihenkilöillä ja muilla Euroopan komission valtuuttamilla henkilöillä on oltava asianmukaiset mahdollisuudet tutustua toimitiloihin, töihin ja asiakirjoihin (sekä sähköisiin että paperisiin versioihin) sekä kaikkiin tietoihin, joita tarvitaan tällaisten tarkastusten suorittamiseen, mukaan lukien oikeus saada paperinen tai sähköinen kopio kaikista tarkastuksen kohteena olevan luonnollisen henkilön, oikeushenkilön tai kolmannen osapuolen hallussa olevista asiakirjoista tai tietovälineen sisällöstä ja otteet niistä.
3. Moldovan tasavalta ei estä 2 kohdassa tarkoitettujen toimihenkilöiden tai muiden henkilöiden pääsyä tai aseta erityisiä esteitä heidän pääsylleen Moldovan tasavaltaan tai tiloihin heidän hoitaessaan tässä artiklassa tarkoitettuja tehtäviään.
4. Myös sen jälkeen, kun tämän sopimuksen soveltaminen keskeytetään 9 artiklan 5 kohdan mukaisesti, sen väliaikainen soveltaminen lakkaa tai se irtisanotaan, tarkastuksia voidaan suorittaa yhden tai useamman Euroopan unionin toimielimen tai elimen sovellettavien säädösten ja asiaa koskevien sopimusten mukaisesti, jotka liittyvät Euroopan unionin talousarvion toteuttamista koskeviin oikeudellisiin sitoumuksiin, jotka Euroopan unioni on tehnyt ennen päivää, jona tämän sopimuksen 9 artiklan 5 kohdan mukainen soveltamisen keskeyttäminen, väliaikaisen soveltamisen lakkaaminen tai sopimuksen irtisanominen tulee voimaan.

*2 artikla***Sääntöjenvastaisuuksien, petosten ja muiden unionin taloudellisia etuja vahingoittavien rikosten torjunta**

1. Euroopan komissiolle ja Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) on valtuudet tehdä Moldovan tasavallan alueella hallinnollisia tutkimuksia, joihin sisältyvät paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset. Nämä tutkimukset suoritetaan yhden tai useamman unionin toimielimen sovellettavissa sääöksissä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.
2. Moldovan tasavallan toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan komissiolle tai OLAFille kohtuullisessa ajassa kaikista tietoonsa tulleista tosiseikoista tai epäilyistä, jotka liittyvät sääntöjenvastaisuuksiin, petoksiin tai muuhun unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan laittomaan toimintaan.
3. Paikalla suoritettavia tarkastuksia ja todentamisia voidaan suorittaa unionin rahoitusta saavien Moldovan tasavallassa asuvien luonnollisten henkilöiden tai sinne sijoittautuneiden oikeushenkilöiden tiloissa sekä Moldovan tasavallassa asuvien tai sinne sijoittautuneiden unionin varojen hoitamiseen osallistuvien kolmansien osapuolten tiloissa.
4. Euroopan komissio tai OLAF valmistelee ja suorittaa paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset tiiviissä yhteistyössä Moldovan tasavallan hallituksen nimeämän Moldovan tasavallan toimivaltaisen viranomaisen kanssa. Nimetylle viranomaiselle on ilmoitettava kohtuullisessa ajassa ennen tarkastuksia ja todentamisia näiden kohde, tavoite ja oikeusperusta, jotta tämä voi avustaa näissä toimenpiteissä. Moldovan tasavallan toimivaltaisten viranomaisten virkamiehet voivat tätä varten osallistua paikalla tehtäviin tarkastuksiin ja todentamisiin.
5. Moldovan tasavallan viranomaisten pyynnöstä paikalla tehtävät tarkastukset ja todentamiset voidaan suorittaa yhdessä Euroopan komission tai OLAFin kanssa.

6. Komission toimihenkilöillä ja OLAFin henkilöstöllä on oltava pääsy kaikkiin kyseessä olevia toimia koskeviin tietoihin ja asiakirjoihin, myös tietokoneilla oleviin tietoihin, joita tarvitaan paikalla tehtävien tarkastusten ja todentamisten asianmukaiseen suorittamiseen. He voivat erityisesti kopioida asiaan liittyviä asiakirjoja.
7. Jos kohteena oleva luonnollinen henkilö, oikeushenkilö tai kolmas osapuoli vastustaa paikalla tehtävää tarkastusta tai todentamista, Moldovan tasavallan viranomaisten on kansallisten sääntöjensä ja määräystensä mukaisesti avustettava Euroopan komissiota tai OLAFia, jotta nämä voivat täyttää velvollisuutensa ja suorittaa paikalla tehtävän tarkastuksen tai todentamisen. Tähän avustamiseen kuuluu kansallisen lainsäädännön mukaisten asiaankuuluvien varotoimenpiteiden toteuttaminen erityisesti todisteiden turvaamiseksi.
8. Euroopan komissio tai OLAF ilmoittaa Moldovan tasavallan viranomaisille tällaisten tarkastusten ja todentamisten tulokset. Euroopan komissio tai OLAF ilmoittaa mahdollisimman pian Moldovan tasavallan toimivaltaiselle viranomaiselle etenkin kaikki väärinkäytöksiä koskevat tosiseikat ja epäilyt, jotka ovat tulleet niiden tietoon paikalla tehdyn tarkastuksen tai todentamisen suorittamisen aikana.
9. Euroopan komissio voi määrätä hallinnollisia toimenpiteitä ja seuraamuksia Moldovan tasavallan luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, jotka osallistuvat ohjelman tai toimen täytäntöönpanoon Euroopan unionin lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta Moldovan tasavallan rikoslain soveltamista.
10. Tämän artiklan moitteettoman täytäntöönpanon varmistamiseksi Euroopan komissio tai OLAF ja Moldovan tasavallan toimivaltaiset viranomaiset vaihtavat tietoja säännöllisesti ja kuulevat toisiaan jommankumman tämän sopimuksen osapuolen niin pyytäessä.
11. Moldovan tasavallan on nimettävä yhteyspiste tehokkaan yhteistyön ja tietojenvaihdon helpottamiseksi OLAFin kanssa.
12. Euroopan komission tai OLAFin ja Moldovan tasavallan toimivaltaisten viranomaisten välisessä tietojenvaihdossa on otettava asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuusvaatimukset. Tietojenvaihtoon sisältyvät henkilötiedot on suojattava sovellettavien sääntöjen mukaisesti.
13. Moldovan tasavallan viranomaisten on tehtävä yhteistyötä Euroopan syyttäjänviraston kanssa, jotta se voi täyttää velvollisuutensa tutkia Euroopan unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia, asettaa kyseisten rikosten tekijät ja niihin osalliset syyteeseen ja tuomita heidät sovellettavan lainsäädännön mukaisesti.

3 artikla

Perintä ja täytäntöönpano

1. Euroopan komission tekemät päätökset, joilla asetetaan maksuvelvoite Horisontti Eurooppa -ohjelmasta johtuvien vaateiden osalta muille oikeushenkilöille tai luonnollisille henkilöille kuin valtioille, ovat täytäntöönpanokelpoisia Moldovan tasavallassa. Moldovan tasavallan hallituksen tehtävään nimeämä kansallinen viranomainen liittyy päätökseen täytäntöönpanomääräyksen tutkimatta muuta kuin päätöksen aitouden. Moldovan tasavallan hallitus ilmoittaa nimeämänsä kansallisen viranomaisen komissiolle ja Euroopan unionin tuomioistuimelle. Euroopan komissiolla on 4 artiklan mukaisesti oikeus ilmoittaa tällaisista täytäntöönpanokelpoisista päätöksistä suoraan Moldovan tasavallassa asuville luonnollisille henkilöille ja Moldovan tasavaltaan sijoittautuneille oikeushenkilöille. Täytäntöönpanoon sovelletaan Moldovan tasavallan lakia ja menettelysääntöjä.
2. Unionin ohjelmia, toimia, toimintoja tai hankkeita koskevaan sopimukseen sisältyvän välityslausekkeen soveltamiseksi annetut Euroopan unionin tuomioistuimen tuomiot ja määräykset ovat täytäntöönpanokelpoisia Moldovan tasavallassa samalla tavoin kuin 1 kohdassa tarkoitettujen Euroopan komission päätökset.
3. Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta tutkia 1 kohdassa tarkoitettujen komission päätöksen laillisuus ja keskeyttää sen täytäntöönpano. Moldovan tasavallan tuomioistuinten toimivaltaan kuuluu kuitenkin tutkia, onko päätös pantu täytäntöön virheellisesti.

*4 artikla***Viestintä ja tietojenvaihto**

Horisontti Eurooppa -ohjelman täytäntöönpanoon tai valvontaan osallistuvilla Euroopan unionin toimielimillä ja elimillä on oikeus olla suoraan yhteydessä, myös sähköisten tiedonvaihtojärjestelmien kautta, Moldovan tasavallassa asuviin luonnollisiin henkilöihin tai sinne sijoittautuneisiin oikeushenkilöihin, jotka saavat unionin rahoitusta, sekä Moldovan tasavallassa asuviin tai sinne sijoittautuneisiin kolmansien osapuoliin, jotka osallistuvat unionin varojen hoitamiseen. Tällaiset luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt ja kolmannet osapuolet voivat toimittaa suoraan Euroopan unionin toimielimille ja elimille kaikki asiaankuuluvat tiedot ja asiakirjat, jotka niiden on toimitettava unionin ohjelmaan sovellettavan Euroopan unionin lainsäädännön ja ohjelman täytäntöönpanemiseksi tehtyjen sopimusten perusteella.
